

SPLOŠNA BOLNIŠNICA DR. JOŽETA POTRČA PTUJ ODDELEK ZA LABORATORISKO DIAGNOSTIKO		NAVODILO ZA DELO NAVODILA ZA ODVZEM BIOLOŠKEGA MATERIALA	Številka dokumenta:
Izdaja: 2.	Velja od: 03.11.2015		ND 5.4_3-2
			Stran od strani: 1 od 3

Sprememba v točki	Stran	Kratek opis spremembe
3.1	2	Dodan datum rojstva, blato
3.2	3	Dodan datum rojstva, nalepimo kodo in napišemo št. na mikrokolektor
3.4	3	Odlaganje plastičnih pokrovčkov
4.1	3	Cepljenje laboratorijskega osebja

0. VSEBINA

1. NAMEN IN PODROČJE UPORABE

2. ODGOVORNOST

3. IZVAJANJE

4. UKREPI

4.1. VARNOSTNI UKREPI

4.2. SPLOŠNI UKREPI

5. PRILOGE

Pripravila:

Danica Makovec,
dipl.ing.kem.tehn.

Pregledala:

Mojca Završnik, univ. dipl.biol.,
spec.med. biokemije

Odobrila:

Mojca Završnik, univ. dipl.biol.,
spec.med. biokemije

SPLOŠNA BOLNIŠNICA DR. JOŽETA POTRČA PTUJ ODDELEK ZA LABORATORISKO DIAGNOSTIKO		NAVODILO ZA DELO NAVODILA ZA ODVZEM BIOLOŠKEGA MATERIALA	Številka dokumenta:
Izdaja: 2.	Velja od: 03.11.2015		ND 5.4_3-2
			Stran od strani: 2 od 3

1. NAMEN IN PODROČJE UPORABE

Namenjeno je izvajalcem odvzema krvi na Oddelku za laboratorijsko diagnostiko v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj.

2. ODGOVORNOST

Za izvajanje so odgovorni vsi, ki vršijo odvzem na Oddelku za laboratorijsko diagnostiko v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj.

3. IZVAJANJE

3.1. Odvzem venske krvi

Odvzem venske krvi mora potekati po naslednjem protokolu:

- pacienta identificiramo (ime, priimek in datum rojstva),
- preverimo zahtevano dieto in morebitno terapijo (antikoagulanti),
- pripravimo potrebne pripomočke in nadenemo rokavice ali razkužimo roke,
- namestimo pacienta,
- preverimo kode in epruvete,
- na epruvete nalepimo kode,
- pacient stisne pest,
- izberemo veno in razkužimo mesto vboda v veno,
- namestimo žilno prevezo,
- preverimo iglo in preostali pribor,
- vbodemo v veno in v nastavek vstavimo epruveto (epruvete),
- sprostimo žilno prevezo,
- pacient razpre pest,
- izvlečemo iglo iz žile,
- na mesto vboda namestimo tampon,
- prevežemo vbodno mesto,
- odstranimo uporabljeni pribor (v zato namenjeni kontejner),
- če je potrebno, napotimo pacienta, da odda še urin in blato.

3.2. Odvzem kapilarne krvi

Kapilarno kri lahko odvezamo iz pete (pri novorojenčkih in dojenčkih) ali iz prsta. Zelo pomembno je mesto vboda. Na peti izberemo zunanjo linijo pete (ne v sredino ali zadnjo krivino pete, da ne zabodemo v kost). Pri odvzemu iz prsta vbodemo v sredino površine zadnjega segmenta prsta, ker je tu tkivo dvakrat debelejše kot na konici ali ob strani. Izogibamo se vboda v mezinec. Vbodno mesto ne sme biti oteklo ali poškodovano. Prav tako je pomembno, da je toplo, ker se tako poveča pretok krvi v tem predelu.

SPLOŠNA BOLNIŠNICA DR. JOŽETA POTRČA PTUJ ODDELEK ZA LABORATORISKO DIAGNOSTIKO		NAVODILO ZA DELO NAVODILA ZA ODVZEM BIOLOŠKEGA MATERIALA	Številka dokumenta:
Izdaja: 2.	Velja od: 03.11.2015		ND 5.4_3-2
			Stran od strani: 3 od 3

Odvzem kapilarne krvi mora potekati po naslednjem protokolu:

- pacienta indentificiramo (ime, priimek in rojstni datum),
- preverimo kode in jih nalepimo na epruveto,
- na mikrokolektor napišemo številko kode,
- pripravimo potrebne pripomočke in nadenemo rokavice ali razkužimo roke,
- razkužimo mesto vboda in ga obrišemo do suhega,
- z lanceto vbodemo v prst ali peto,
- z gazo obrišemo prvo kapljico krvi, ker vsebuje preveč tkivne tekočine,
- vzorec kapilarne krvi odvzamemo v posebne kapilare ali mikrokolektorje,
- na vbodno mesto položimo sterilno gazo,
- če je potrebno, napotimo pacienta, da odda še urin ali blato.

3.3. Odvzem urina in blata

Če mora pacient oddati urin ali blato, ga napotimo na stranišče na odvzemu, da odda urin v zato namenjene posodice. Tam odda tudi urin in/ali blato, ki ga prinese s seboj. Urin ali blato položi na kodirani listek.

3.4. Varno odstranjevanje uporabljenega materiala

Uporabljene igle in lancete odložimo v zato namenjen kontejner na mizici za odvzem. Plastični pokrovček odložimo v poseben kontejner za plastiko. Sanitetni material (gaze) prav tako odložimo v zato namenjen kontejner. Kontejnerje odstranijo delavke čistilnega servisa po predpisanem protokolu.

4. UKREPI

4.1. Varnostni ukrepi

Delavci, ki delajo na odvzemu, so neprestano izpostavljeni potencialnim okužbam. Z vsemi vzorci je potrebno ravnati kot s potencialno kužnimi. Vsi, ki opravljajo odvzem biološkega materiala so cepljeni proti hepatitisu B in imajo možnost brezplačnega cepljenja proti gripi. Obvezna je uporaba rokavic in/ali razkuževanje rok.

5. PRILOGE

Nahajajo se v Priročniku za odvzem:

Piskar Majda: Priporočeni postopek za odvzem venske krvi

Modrica Kobe Jasna: Priporočeni postopki za odvzem kapilarne krvi

Prezelj Marija: Priporočeni postopki za transport krvnih in drugih diagnostičnih vzorcev